

VESILAHTI

Köpinsaari koekaivaus ja Himaussaari tarkkuusinventointi 2014

Hannu Poutiainen
Teemu Tiainen

Tilaja: Elenia Oy

Sisältö

Perustiedot	2
Köpinsaari	5
Tulos	13
Himaussaari	13
Tulos	19
Lähteet	19

Kansikuva: Köpinsaaren tutkimusalue. Paalujen kohdalla suunnitellun muuntajan paikka. Taustalla vanha muuntaja. Lounaaseen.

Perustiedot

Alue: Vesilahti, Himaussaari ja Köpinsaari.

Tarkoitus: Köpinsaari: selvittää ulottuuko rautakautinen kalmisto suunniteltujen muuntajan ja maasähkökaapelin linjalle. Himaussaari: selvittää tarkkuusinventoinnin keinoin sijaitseeko suunnitellun sähkökaapellinjan kohdalla muinaisjäännöksiä.

Työaika: marraskuu 2014.

Tekijät: Mikroliitti Oy Hannu Poutiainen, Teemu Tiainen ja Toni Pauku. Raportti T Tiainen

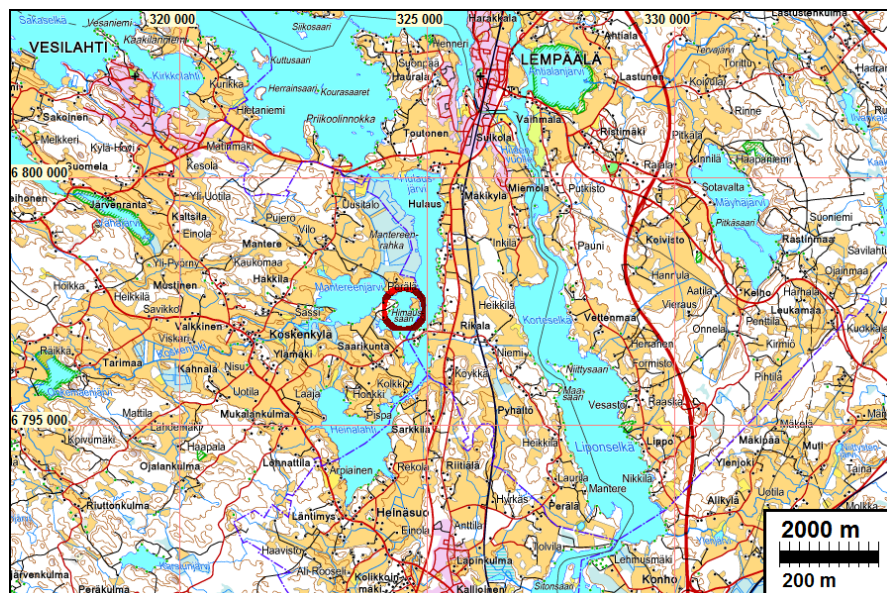
Kustantaja: Elenia Oy.

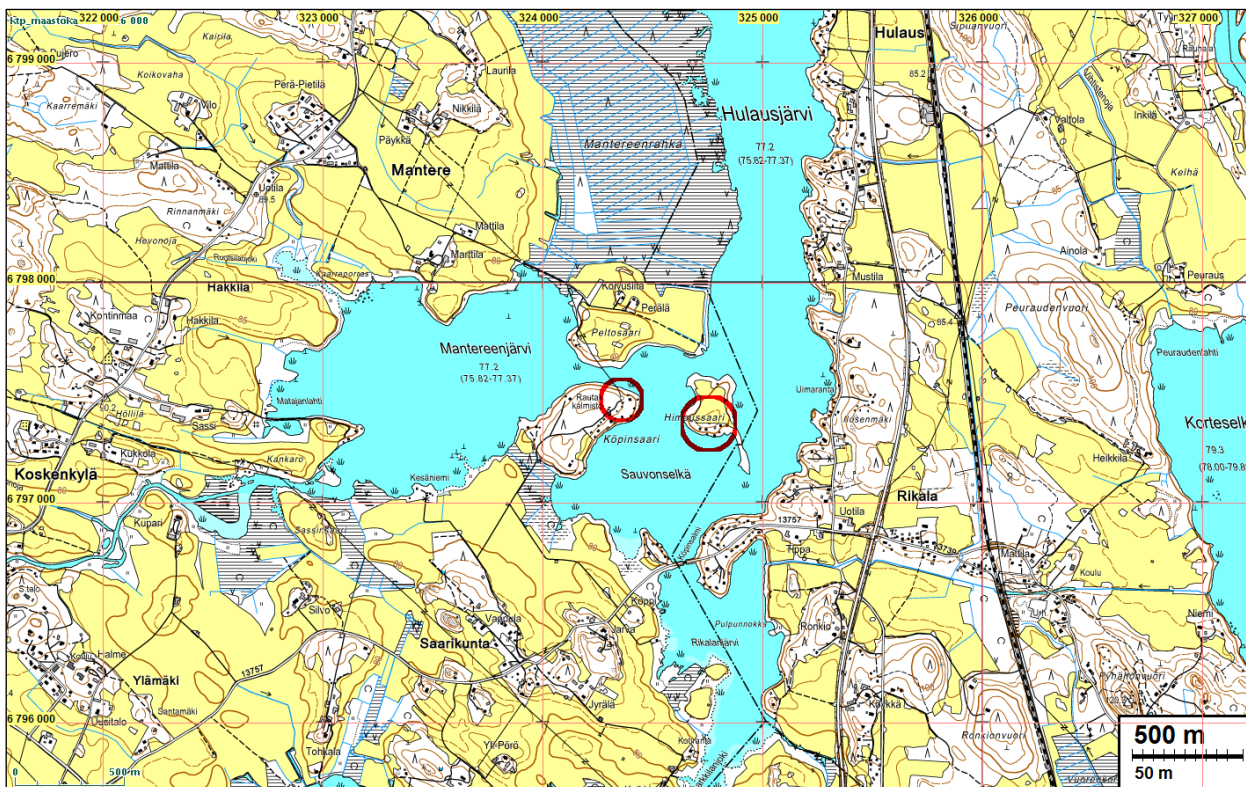
Aikaisemmat tutkimukset: Köpinsaari: A.O. Heikel 1896 tarkastus, V. Maajoki 1939 inventointi, A-L Hirviluoto 1963 tarkastus ja 1964 kaivaus ja tarkastus, P. Lahtiperä 1965 ja 1966 kaivaus, O. Soininen 1992 kartoitus, L. Tuomi 1992 kasvillisuuskartoitus, J. Pukkila & V Laakso 1995 inventointi. Himaussaari: Pirkanmaan maakuntamuseo 2014 tarkastus.

Tutkimuslupa: 16.10.2014 (MV/115/05.04.01.02/2014).

Tulokset: Köpinsaari: maakaapeliinjalta ja uuden muuntajan paikalta havaittiin merkkejä ihmisen toiminnasta. Ainoat ajoittavat löydöt (tiilenkappaleet) ovat historialliselta ajalta. Mitään selvää kulttuurikerrosta tai rakennetta ei löytynyt. Himaussaari: inventoidulla alueella ei sijaitse muinaisjäännöksiä.

Selityksiä: Koordinaatit ja kartat ovat ETRS-TM35FIN koordinaatistossa (Euref), korkeustiedot N2000. Kartat ovat Maanmittauslaitoksen maastotietokannasta syksyllä 2014. Valokuvia ei ole talletettu mihinkään viralliseen arkistoon eikä niillä ole mitään kokoelmatunnusta. Valokuvat digitaalisia. Valokuvat ovat tallessa Mikroliitti Oy:n serverillä. Kuvaaja: Hannu Poutiainen ja Teemu Tiainen.

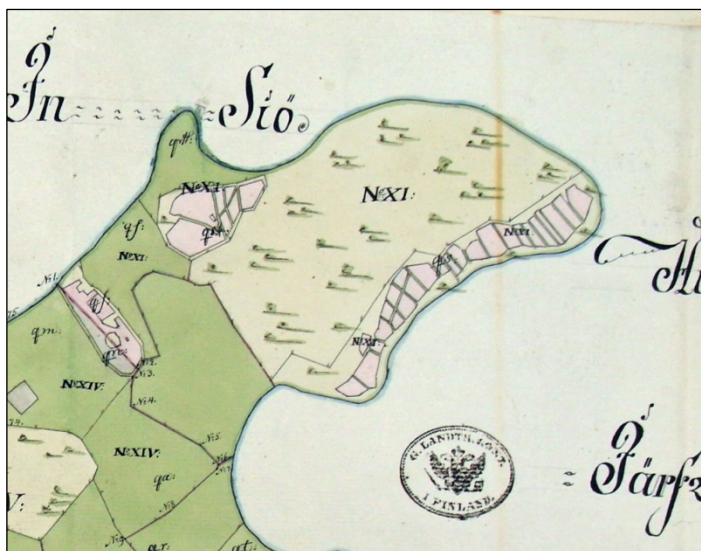

Tutkimusalueet punaisten ympyröiden sisällä. Vasen ympyrä merkkää Köpinsaaren, oikea ympyrä Himaussaaren tutkimusalueita.

Koekuopittu alue on merkattu punaisella ympyrällä, inventoitu alue sinipunaisen suorakaiteen sisällä. Köpinsaaren ja Peltosaaren muinaisjäännösalueet on merkattu punaisella viivalla, Köpinsaari värjätty vaal. punaisella. Kuppikivi vihreä pallo.

Köpinsaari vuoden 1761-62 isojakokartalla. Koekaivausalue sijaitsi kartalla esitettyjen peltojen ja metsän rajalla.

Isojakokartan mukaiset pellot asemituna nykyisen peruskartan päälle (ruskealla).

Vuoden 1848 pitäjänkartta. Himaussaari on merkattu kauttaaltaan pelloksi. Köpinsaaren kaakkoisranta on myös peltoa.

Köpinsaari vuoden 1909 senaatinkartalla. Kalmistoalue sijaitsee Köpinsaaren metsäisessä osassa.

Tutkimusalueet vuoden 1959 peruskartalla. Köpinsaaren peltoalue on vanhojen karttojen mukaan säilynyt samoilla alueilla miltei 200 vuotta.

Köpinsaari

Elenia Oy oli rakentamassa sähkömaakaapelilinjaa Vesilahden länsiosassa. Suunniteltu linja kulki Köpinsaaren kärjessä rautakautisen kalmistoalueen (muinaisjännöstunnus 922010022) läpi (kalmistoalueen itäosan halki kulkevan tien alla). Sähkömaakaapelilinjaan liittyvä uuden muuntajan paikka oli suunnitteilla aivan kalmistoalueen koillislaidan tuntumaan. Pirkanmaan maakuntamuseo edellytti lausunnossaan (10.6.2013) ja antamissaan ohjeissaan, jotka tehtiin

maastokatselmusten (13.6. ja 3.10.2014) perusteella sitä, että uuden muuntajan paikalla ja sille johtavalla noin 15 metrin mittaisella rakentamattomalla alueella on suoritettava arkeologinen koekaivaus. Museovirasto myönsi kohteelle tutkimusluvan 16.10.2014 (MV/115/05.04.01.02/2014). Köpinsaaren maastotyöt tekivät Mikroliitti Oy:n Hannu Poutiainen, Teemu Tiainen ja Toni Paukku marraskuun ensimmäisen viikon aikana 2014.

Tutkimusalue sijaitsee Vesilahden Saarikunnan Köpinsaarella, josta tunnetaan rautakautinen kalmisto (mj rekisteri Köpinsaari 922010022). Köpinsaaren röykkiökalmisto sijaitsee Köpinsaaren pohjoisosassa (n. 85–90 m mpy), kivisellä moreenimäellä, Pyhäjärven vesistöön kuuluvan Mantereenjärven rannalla. Köpinsaaresta löydettiin 1900-luvun alussa viikinkiaikainen keihäänkärki, kun alueelta vietiin kiviä rakennusten perustuksia ja siltoja varten. Vuonna 1938 paikalta löytyi 7 kiven ja maan sekaista röykkiötä. Kun 1960-luvulla alueelle rakennettiin kesämökkejä ja niille johtavaa tietä, löytyi viikinkiaikainen kirves. Arkeologisessa tarkastuksessa löytyi keramiikkaa, rautakuonaa, palanutta luuta ja savea. 1960-luvun kaivauksissa saatiin lisäksi talteen miekan teräosa. Myöhemmissä, 1990-luvun alkupuolen tutkimuksissa alueella havaittiin kaikkiaan 33 röykkiötä.

Köpinsaaren pohjoispuolella, salmen takana sijaitsee Peltosaari niminen muinaisjäänös (mj rekisteri Peltosaari 922010021). Peltosaaresta on vuoden 1995 inventoinnissa havaittu kaksi mahdollisesti pellonraivaukseen liittyvää röykkiötä. Kohteelta on löydetty aiemmin mm. keihäänkärki (KM 1996:78), joten on mahdollista, että paikalla sijaitsee myös rautakautinen kalmisto. Köpinsaaresta noin 1,3 km lounaaseen sijaitseva Sassinsaari (mj rekisteri Sassinsaari 922010023) on mahdollinen rautakautinen kätkö tai kalmisto, josta on löydetty 1930-luvulla mm. kuusi rautakauteen ajoittuvaa miekkaa.

Ennen 1700-luvun lopun ja 1800-luvun alun koskien perkaustöitä sekä ennen vesistön säännöstelyä Pyhäjärven vedenpinta on ollut korkeammalla kuin nykyisin. Pyhäjärven vedenkorkeuden keskimääräinen vuotuinen vedenkorkeusvaihtelu on ollut 1,02 m (v. 1878–1995). Ääri vaihtelu on ollut huomattavasti suurempi eli 3,6 m, ylin vuonna 1899 79,52 m ja alin 1981 75,92 m. Vuoden 1899 tulvassa Pyhäjärvi nousi 2,64 m, joten järvioltaan luontaiset vedenpinnan korkeusvaihtelut ovat olleet huomattavat. Vuodesta 1962 alkaen Pyhäjärveä on säännöstelty, ja suurin säännöstelyväli on 1,55 m. Nykyinen keskivedenpinta on 77,2 m. Korkeammalla olleen vedenpinnan jäljiltä Köpinsaaren pohjoisrannassa näkyy suhteellisen korkea ja jyrkähkö rantatörmä, jonka yläreuna noudattelee 80 m korkeuskäyrää. Lähin röykkiö on noin 30 metrin päässä vanhasta rantatörmästä ja noin 55 metrin päästä nykyisestä rannasta. Pyhäjärven vesistön vedenpinnan suurista korkeusvaihteluista johtuen on erittäin todennäköistä, että alueelta löytyy esihistorialliselle ajalle ajoittuvia muinaisjäänöksiä vain 80 metrin korkeuskäyrän yläpuolelta.

Menetelmät

Arkeologisia kenttätöyömenetelminä käytettiin koekuopitusta (lapiolla ja lastalla), maanäyttekairauksia (käsikairalla, pesä 1 cm) ja silmänvaraista havainnointia sekä metallinilmaisinsintää.

Koekuopat kaivettiin lapiolla ja lastoilla ns. puhtaaseen maahan saakka. Maa-aines seulottiin. Koekuoppien sijainti paikannettiin Topcon GTS-239N takymetrillä. Kiintopisteiden ja apupisteiden sijainti mitattiin GNSS-RTK vastaanottimella (Topcon GRS-1). Koekuoppia kaivettiin suunnitellun maakaapelin ja uuden muuntajan kohdalle 6 kappaletta. Uuden muuntajan paikka oli merkattu maastoon puupaaluin tilaajan toimesta ennen maastotöiden aloittamista.

Havainnot

Köpinsaareen tehdyt koekuopat on merkattu punaisin neliöin, kuppikiven sijainti vihreällä ympyrällä. Muinaisjännös on rajattu tummanpunaisella viivalla.

Kuusi koekuoppaa kaivettiin suunnitellun muuntajan paikalle sekä sille johtavalle noin 14 metrin mittaiselle, maahan kaivettavan sähköjohdon linjalle. Yksi kuopista (KK 4) kaivettiin mökkitielle, muut viisi kivikkoiseen hakkuumaastoon. Köpinsaareessa oli tehty laajat avohakkuut, joista syntynyttä hakkuujätettä oli paljon myös koekaivausalueella. Maaperä alueella on kivikkoista, joten koekuoppien paikat määräytyivät pitkälti kivettömyyden perusteella. Maanpinta laskee loivasti pohjoiseen – koekuoppa 4 on korkeimmalla ja koekuoppa 5 matalimmalla tasolla. Koekuopat eivät - linjauksen mukaisesti - tulleet muinaisjännösalueelle vaan aivan sen koillisreunan ulkopuolelle, johon siis myös maakaapeli ja muuntaja ovat tulossa.

Lähes kaikissa koekuopissa oli havaittavissa maakerroksissa selvää sekoittuneisuutta (kivennäismaata, humusta, nokea, paikoin hiilenhippuja) syvemmälle kuin normaalissa tai joskus kaskeudessa metsämaastossa. Löytöinä tuli tiilenkappaleita, tiilen/palaneen saven kappaleita ja palanutta savea. Yhdessä koekuopassa (KK 4, mökkitien kohdalla) havaittiin mahdollista kiveystä (kiviä oli tiiviisti lomittain), jonka alla on nokikerros ja hiilenhippuja. Mitään löytöjä ko. koekuopasta ei tullut. (Ks. koekuoppaluettelo ja kartat).

Linjalla muuntajanpaikalta pohjoiseen tehtiin pieniä koekuoppia ja maanäytekairauksia törmän reunaan saakka: maaperässä ei havaittu merkkejä ihmistoimista.

Koekuopat

Köpinsaari, koekuoppaluettelo (koordinaatit mitattu lounaiskulmasta).

Nro 1 , 60 x 60 cm	N 6797472,5 E 324369,0 z 82,68
0-6 cm	Kariker/pintaturve.
6-21 cm	Humuksen sekainen harmaanruskea hiekka, jossa paljon juuria. Kerroksesta

	löytöinä pala tiiltä/palanutta savea.
21-32 cm	Harmaanruskea humuksen sekainen hiekka, jossa sekoittuneena myös kellertävää hiekkaa. Kerroksesta löytöinä kolme palaa tiiltä/palanutta savea sekä muutama pieni hiilen hippu.
32-36 cm	Kellertävä kivinen hiekka.
Nro 2, 50 x 50 cm	N 6797475,9 E 324368,6 z 82,56
0-8 cm	Karike/pintaturve.
8-20 cm	Humuksen sekainen harmaanruskea hiekka, jossa paljon juuria. Löytöinä muutama pala tiiltä/palanutta savea.
20-33 cm	Harmaanruskea humuksen sekainen hiekka, jossa sekoittuneena myös kellertävää hiekkaa. Löytöinä palanutta savea sekä neljä hippua hiiltä. Kellertävän kivisen hiekan pinnassa harmaa saven sekainen läikkä. Halkaisija noin 20 cm, syvyys hieman alle 10 cm.
33-40 cm:	Kellertävä kivinen hiekka.
Nro 3, 55 x 60 cm	N 6797469,4 E 324366,1 z 82,82
0-7 cm	Karike/pintaturve.
7-17 cm	Humuksen sekainen harmaanruskea hiekka, jossa paljon juuria. Löytönä pieni hippu hiiltä.
17-21 cm:	Harmaanruskea humuksen sekainen hiekka, jossa sekoittuneena myös kellertävää hiekkaa. Kerroksen alaosassa useita naisen nyrkkiä pienempiä kiviä.
22-27 cm	Kellertävä kivinen hiekka.
Nro 4, 50 x 60 cm	N 6797464,6 E 324366,9 z 83,35, mökkitielle kaivettu koekuoppa
0-4 cm	Turve.
4-13 cm	Tien pohjustussora.
13-18 cm	Humus.
18-22 cm	Kiviä (noin 15 x 10 cm) koko kuopan laajuudella. Kiveystä ei purettu koko kuopan alalta. Purku keskeltä noin 35 x 35 cm alalta.
22-27/29 cm	Vaalean ruskea tiivis hieno hietä E-laidassa 5-7 cm.
27/29-31 cm	Humuksen, noen ja hiilihippujen sekainen kerros.
Nro 5, 60 x 60 cm	N 6797477,8 E 324369,7 z 82,37, uuden muuntajan kohta
0-6 cm	Karike/pintaturve.
6-16 cm	Humuksen sekainen harmaanruskea hiekka, jossa paljon juuria. Löytönä tiiltä/palanutta savea.
16-32 cm	Harmaanruskea humuksen sekainen hiekka, jossa sekoittuneena myös kellertävää hiekkaa. Löytöinä palanutta savea ja kolme pientä hiilen murua.
32-35 cm	Kellertävä kivinen hiekka.
Nro 6, 50 x 55 cm	N 6797475,1 E 324369,6 z 82,50
0-6 cm	Karike/pintaturve.
6-17 cm	Humuksen sekainen harmaanruskea hiekka, jossa paljon juuria.
17- 30 cm	Harmaanruskea humuksen sekainen hiekka, sekoittuneena myös kellertävää hiekkaa. Löytöinä palanutta savea.
30-32 cm	Kellertävä kivinen hiekka.

Köpinsaari. Koekaivausalue luoteeseen. Koekuoppa nro 4 etualalla.

Köpinsaari. Koekuoppia kaivetaan. Pohjoisluoteeseen.

Köpinsaari. Koekuoppa 1, koilliskulma.

Köpinsaari. Koekuoppa 2, eteläprofiili.

Köpinsaari. Koekuoppa 3, lounaiskulma.

Köpinsaari. Koekuoppa 4, kiveys ja nokikerros.

Köpinsaari. Koekuoppa 5, itäprofiili.

Köpinsaari. Koekuoppa 6, eteläprofiili.

Kuppikivi

Köpinsaaren tutkimusalueen ympäristöä tarkastettaessa löydettiin kuppikivi N 6797489,3 E 324290,3 z 87,26 m mpy.

Kuppikivi löytyi röykkiöalueen pohjoislaidalta, kun aukkohakkuun jäljiltä ko. kiven reuna oli paljastunut ja siinä näkyi mahdollinen kaksoiskuppi. Kun kiven pinta paljastettiin kokonaan, siinä näkyi useita selviä kuppeja. Kuppikiven kivilaji on liuskeista ja siinä oli havaittavissa selviä rapautumisen merkkejä.

Kiven N-laita oli noin 20 cm maanpinnan yläpuolella kaksoiskupin havaitsemishetkellä. Pinnan puhdistuksen jälkeen kiven S-laita jäi maanpinnan tasolle. Kivi on noin 160 cm leveä E-W suunnassa ja noin 115 cm leveä S-N suunnassa. Kiven pinta on tasainen ja se laskee etelään. Kuppikiven ympärillä on hautaröykkiöitä: sen pohjoispuolella noin viiden metrin päässä on suurempi kivi, joka ilmeisesti on hautaröykkiön silmäkivi. Kyseisen röykkiön eteläreuna on noin 1,5 metrin päässä kuppikivestä. Alle metri etelään kuppikivestä sijaitsee sitä hieman suurempi kivi. Kuppikiven läntisellä puolella ei havaittu hautaröykkiöitä.

Kivessä on 14 varmaa kuppia, jotka keskittyvät kiven tasaisen pinnan keskiosaan. Varmoista kupeista muodostuu kaksi kaksoiskuppia, joista toinen on joko rapautunut matalaksi tai jäänyt valmistushetkellä ahioksi. Suurimman kupin leveys on noin 8 cm ja syvyys hieman yli 2 cm.

Köpinsaari. Kuppikivi ennen puhdistusta. Itään

Köpinsaari. Kuppikivi puhdistettuna. Etelään.

Köpinsaari. Näkymä kuppikiveltä koilliseen. Koekaivausalue korkeiden kuusien edessä kuvan oikeassa laidassa.

Tulos

Maakaapelilinjalte ja uuden muuntajan paikalle kaivetuista koekuopista ei paljastunut mitään selviä merkkejä kiinteästä muinaisjäänöksestä, rakenteesta tai kulttuurikerroksesta. Viitteitä kulttuuriperäisistä anomalioista alueelta kuitenkin havaittiin. Koekuopista 2, 4 ja 5 havaittiin merkkejä (ks. koekuoppaluettelo) ihmisen toiminnasta. Löytyneet tiilenkappaleet viittaavat (myöhäiselle) historialliselle ajalle, palanut savi voi olla peräisin yhtä lailla historialliselta ajalta kuin esim. rautakaudelta, samoin noki ja hiilenhiput maannoksessa. Mitään (tarkemmin) ajoittavia - edes modernia - löytöjä ei koekuopista tullut.

Edellä mainittujen havaintokohtien kulttuurihistoriallisesta kontekstista ei ole saatavissa selvää osviittaa siihen, mistä ja minkä ikäisestä kulttuuriperäisestä anomaliasta on kyse. Paikka on hyvin lähellä rautakautista kalmistoa, joten periaatteessa - tiiliä lukuun ottamatta - anomalian voisi liittää rautakautiseen kontekstiin. Toisaalta paikka on hyvin lähellä peltoaluetta - jos ei peräti sen kohdalla - joka on asemoitu isojakokartalta (v. 1761) nykykartalle. Siten sekoittunut huomuksen ja noen sekainen kerros, palanut savi ja tiilenkappaleet voisivat liittyä alueella tapahtuneeseen maatalouden harjoittamiseen alueella (myöhäisellä) historiallisella ajalla ja vielä viime vuosisadalla. Vuoden 1959 peruskartalla peltokuvio on likimain samoilla kohdilla kuin isojakokartalla, mutta peltoalue on hieman laajempi. Koillisosan rannassa on yksi ulkorakennus, muita rakennuksia saarella ei silloin ole ollut.

Himaussaari

Elenia Oy:n tekemä sähkömaakaapelointi Vesilahden länsiosissa ulottui myös Köpinsaaren itäpuolella sijaitsevaan Himaussaareen. Pirkanmaan maakuntamuseon 3.10.2014 antamien ohjeiden mukaan Himaussaaren eteläosassa oli suoritettava arkeologinen tarkkuusinventointi. Mikroliitti Oy:n Hannu Poutiainen ja Teemu Tiainen suorittivat tarkkuusinventoinnin 26.11.2014.

Pienuhkö ja matala (80 m mpy, pieni osa 82,5 m mpy) Himaussaari sijaitsee Köpinsaaresta pari sataa metriä itään. Valtaosa saaresta, käytännössä koko keskiosa, on entistä peltoa, joka on nykyisin nurmella tai kesannolla. Eteläosan korkeimmalla kohdalla on muutamia kesämökkejä.

Ottaen huomioon Pyhjärven vedenpinnan tasossa tapahtuneet suuret vaihtelut saari on korkeinta kohtaa lukuun ottamatta ollut osittain veden peitossa tai hyvin kosteaa aluetta vielä myöhään historiallisella ajalla. Pitäjänkartassa vuodelta 1848 Himaussaari on merkattu kokonaisuudessaan niityksi.

Syyskuun lopussa 2014 Pirkanmaan maakuntamuseo suoritti Himaussaassa alustavan tarkastuksen virkатыönä, jonka tavoite oli arvioida tarkemmin maakaapelihankkeeseen liittyvän arkeologisen inventoinnin tarve. Tarkastuksessa saaren eteläosan kesämökkkitonttien alueella havaittiin neljä matalaa kiviröykkiötä, jotka tuolloin alustavasti tulkittiin kiinteiksi muinaisjäännöksiksi.

Menetelmät

Tarkkuusinventoinnin kenttätömenetelminä käytettiin koekuopitusta lapiolla ja lastalla, maanäyttekairauksia käsikairalla ja silmänvaraista havainnointia. Kuopat kaivettiin ns. puhtaaseen maahan saakka. Koekuoppien sijainnit mitattiin GNSS-RTK vastaanottimella (Topcon GRS-1). Koekuoppia kaivettiin suunnitellun maakaapelin kohdalle ja sen liepeille 7 kappaletta. Niistä kolme kaivettiin Pirkanmaan maakuntamuseon tutkijoiden maastotarkastuksessa havaitsemien "röykkiöiden" kohdalle.

Himaussaareen kaivetut koekuopat merkattu punaisiin neliöin. 1990-luvulla tehdyn kaivon kaivamisesta syntynyt kiven ja maan sekainen kumpare rajattu vihreällä viivalla koekuoppien 1-3 ympärille.

Havainnot

Maakaapelin runkolinja kulkee valtaosin pellolla ja kesämökkkitonttien paikkeilla pellon ja tonttien rajalla (linja oli merkitty puupaaluin maastoon). Yhden kesämökkkitontin alueella ovat "röykkiöt" linja ohitti muutamien metrien etäisyydeltä. Röykkiöistä tehtiin silmänvaraisia havaintoja ja niitä tutkittiin maanäyttekairauksin ja koekuopin (koekuopat 1, 2 ja 3).

Silmänvaraisesti oli havaittavissa, että kasvillisuus ja puusto "röykkiöiden" kohdalla ja vieressä oli nuorta, selvästi nuorempaa kuin muualla kesämökkkitontilla. Neljän "röykkiön" väliin jäävällä

alueella, kuin arpanopan silmäluvun 5 keskellä, oli nähtävissä betoninen kaivonkansi. Maanäytekairauksissa ja koekuopituksessa todettiin, että "röykkiöissä" oli enemmän maata kuin kiviä. Maa-aines osoittautui olevan sekoittunutta savea, hiesua, kivennäismaata ja humusta; nokea tai hiiltä siinä ei ollut. Mitään löytöjä ei tullut. "Röykkiöiden" todettiin jatkuvan matalampana "kiveyksenä" etelään kesämökkirakennuksen lähelle. Kesämökkirakennuksen vierustassa kiviä ei ollut. "Röykkiöistä" tehtyjen maastohavaintojen perusteella ne ovat muodostuneet, kun paikalle on kaivettu kaivo. Kenttätyön aikana paikalle osuneen kesämökkiläisen, Matti Marjokarin mukaan kaivo on useita metrejä syvä ja kaivettu suhteellisen hiljattain. Tontilla olevan kesämökin hän muisteli olevan 1940-luvulta. Sen lähellä oleva kivinen alue juontaa todennäköisesti siitä, että mökille on raivattu tasainen kohta.

Himaussaari, koekuoppaluettelo (koordinaatit mitattu lounaiskulmasta).

Nro 1 , 30 x 35 cm	N 6797344,1 E 324731,1 z 82,15
0-40 cm	Sekoittunut kerros savea/kivennäismaata/humusta.
40-41 cm	Savi/hiesu.
Nro 2 , 30 x 33 cm	N 6797338,1 E 324727,5 z 84,54
0-40 cm	Sekoittunut kerros savea/kivennäismaata/humusta.
40-42 cm	Savi/hiesu.
Nro 3 , 30 x 35 cm	N 6797343,82 E 324724,91 z 83,82
0-45 cm	Sekoittunut kerros savea/kivennäismaata/humusta.
Nro 4 , 54 x 45 cm	N 6797357,64 E 324716,77 z 84,10
0-30 cm	Muokkauskerros.
30-31 cm	Savi/hiesu.
Nro 5 , 45 x 45 cm	N 6797392,32 E 324700,66 z 81,74
0-23 cm	Muokkauskerros.
23-24 cm	Savi/hiesu.
Nro 6 , 42 x 37 cm	N 6797338,1 E 324727,5 z 84,54
0-27 cm	Muokkauskerros.
27-29 cm	Savi/hiesu.
Nro 7 , 41 x 40 cm	N 6797359,53 E 324768,98 z 82,49
0-25 cm	Muokkauskerros.
25-27 cm	Savi/hiesu.

Himaussaari. Maakaapelin suunniteltua linjaa pellolla. Etelään.

Himaussaari. Koekuoppa 1, etelään.

Himaussaari. Koekuoppa 1.

Himaussaari. Koekuoppa 2.

Himaussaari. Koekuoppa 3.

Himaussaari. Epäiltyjä röykkiöitä, oikeasti maakasoja kaivon ympärillä. Koilliseen.

Himaussaari. Koekuoppa 4.

Himaussaari. Koekuoppa 5.

Himaussaari. Koekuoppa 6.

Himaussaari. Koekuoppa 7.

Tulos

Pellolle – puupaaluin merkatulle kaapelilinjalle - tehdyissä koekuopissa todettiin normaali muokauskerros ja sen alapuolinen savi/hiesu. Linjan vierellä olevat röykkiöt (näitä pidettiin aiemmin mahdollisina muinaisjäänöksinä) todettiin 1990-luvulla tehdyn kaivon kaivamisesta syntyneiksi maakasoiksi.

Himaussaassa suoritetussa arkeologisessa tarkkuusinventoinnissa ei havaittu mitään arkeologisesti merkittävää tai edes siihen viittaavaa.

12.12.2014

Hannu Poutiainen

Lähteet

Honka-Hallila Helena (toim.): Vesilahti 1346-1996. Jyväskylä 1996.

Arajärvi, Kirsti: Vesilahden historia. Tampere 1985.

Vesilahden Seurakunta (toim.): Vesilahti 1346-1946, 600- vuotisjuhlajulkaisu. Tampere 1946.

Peruskartta v. 1959 2114 09 Hulausjärvi.

Senaatinkartta v. 1909 [Vesilahti] (XVII-XVIII 22-23).

Pitäjänkartta v. 1848 Vesilahti (2114 09)

Isojakokartta v. 1761-62 Unajula-Viljula-Huoroi 2 H84:11/5.